

Адміністративна відповідальність у сфері бізнесу.

На сьогоднішній час закінчується кампанія з оновлення відомостей про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що триватиме до 11 жовтня 2021 року. Починаючи з 11 жовтня ті юридичні особи, які не подали своєчасно відомості про кінцевого бенефіціарного власника (далі – КБВ) будуть сплачувати адміністративні штрафи та адміністративний збір за подання зазначеної вище інформації. Складання протоколів про адміністративні правопорушення стосовно неподання або несвоєчасного подання юридичною особою відомостей про КБВ передбачено Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі - Закон про реєстрацію), Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06 грудня 2019 року № 361-IX (далі – Закон № 361-IX) внесено зміни, зокрема, до Закону про реєстрацію та зобов'язано юридичних осіб встановлювати КБВ та мати структуру власності.

Відповідно до частини двадцять другої статті 17 Закону про реєстрацію юридичні особи зобов'язані підтримувати інформацію про КБВ та структуру власності в актуальному стані, оновлювати її та повідомляти державного реєстратора про зміни протягом 30 робочих днів з дня їх виникнення, та подавати державному реєстратору документи, що підтверджують ці зміни. Якщо зміни у структурі власності та інформації про КБВ відсутні, юридичні особи зобов'язані повідомляти державного реєстратора про відсутність таких змін при проведенні державної реєстрації будь-яких змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр).

Відповідно до частини шостої статті 166¹¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУАП) неподання або несвоєчасне подання державному реєстратору передбаченої Законом про реєстрацію інформації про КБВ юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про КБВ юридичної особи – тягнуть за собою накладення штрафу на керівника юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу), від **1000 до 3000** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (тобто, відповідно **від 17 000 до 51 000 гривень**).

Згідно зі статтею 255 КУАП посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, мають право складати протоколи про правопорушення згідно зі статтею 166¹¹ КУАП.

Відповідно до пункту 4.62 Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 23 червня 2011 року № 1707/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 червня 2011 року за № 759/19497 (зі змінами), Міжрегіональне управління юстиції відповідно до покладених на нього завдань складає протоколи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених КУАП.

Порядок складання таких протоколів визначено Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері державної реєстрації, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 12 серпня 2016 року № 2473/5, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 12 серпня 2016 року за № 1127/29257 (далі – Інструкція).

Пунктом 7 розділу II Інструкції визначено, що уповноважена особа зобов'язана ознайомити особу, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, з її правами й обов'язками, передбаченими статтею 268 КУАП, та змістом статті 63 Конституції України, про що робиться відмітка у протоколі. Про обізнаність з вищевказаним особа, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови поставити підпис про це робиться відповідний запис у протоколі, який засвідчується підписом уповноваженої особи.

Протокол підписується уповноваженою особою та особою, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також у разі наявності – свідками

правопорушення. У разі відмови особи, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена особа робить про це відповідний запис (пункт 7 розділу II Інструкції).

Міністерством юстиції України видано наказ від 12 травня 2020 року № 1626/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 травня 2020 року за № 429/34712 (далі – Наказ), яким внесено зміни, зокрема, до Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 09 лютого 2016 року № 359/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 лютого 2016 року за № 200/28330 (далі – Порядок).

Згідно з пунктом 19 Порядку у разі виявлення державним реєстратором фактів неподання або несвоєчасного подання юридичною особою передбаченої законом інформації про КБВ юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про КБВ юридичної особи, таким реєстратором не пізніше наступного робочого дня інформується про виявлення відповідних фактів територіальний орган Міністерства юстиції України за місцезнаходженням відповідної юридичної особи шляхом направлення відповідного листа.

Також, Наказом внесено зміни до Інструкції, згідно з якими Міністерство юстиції України чи відповідний територіальний орган рекомендованим листом інформує керівника відповідної юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені такої юридичної особи (виконавчого органу), з вимогою щодо необхідності звернення такої особи у місячний строк до Міністерства юстиції України чи відповідного територіального органу для складення відповідно до законодавства протоколу про адміністративне правопорушення, відповідальність за вчинення якого передбачена частиною шостою статті 166¹¹ КУАП (пункт 4 розділу I Інструкції).

Закон про реєстрацію визначає обсяг повноважень державного реєстратора, у тому числі, які відомості, що надаються заявником, мають бути перевірені та яким способом здійснюється така перевірка.

Обсяг повноважень державного реєстратора не містить обов'язку здійснювати перевірку факту повідомлення юридичної особи про зміну відомостей, які вплинули на зміну відомостей про КБВ.

Водночас, посадові особи територіальних управлінь Міністерства юстиції України мають перевірити факт неподання або несвоєчасного подання юридичною особою передбаченої законом інформації про КБВ юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про КБВ юридичної особи, викладені у повідомленні державного реєстратора.

Відділ взаємодії з суб'єктами державної реєстрації
та підвищення кваліфікації державних реєстраторів
Управління державної реєстрації Східного
міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків)